



**Doç. Dr. C. Coşkun
Küçüközmen**

coskun.kucukozmen@ieu.edu.tr

OECD 2012 Türkiye Raporu

Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD), içinde bulunduğumuz Temmuz ayında Türkiye'ye ilişkin Raporunu kamuoyuna duyurdu. Raporda Türkiye ekonomisinin güçlenmesinde etkili olan politikaların yapısal reformlar ve uygulanan makroekonomik politikalar olduğunu vurguladı.

OECD Raporu makro ekonomi ve finansal makroekonomi derslerinde lisans düzeyinde yararlanılabilecek bir kaynak. Raporda yer alan tespitlerin bir kısmı bilinen şeyler. Muhtelif vesilelerle gerek IMF ve Dünya Bankası, gerekse yabancı kurum ve kuruluşlar ile derecelendirme kuruluşlarının raporlarında yer alan bilgiler.

Yakın geçmişe kadar OECD verileri itibarıyla en kötü performans gösteren ülkeydik. Hatta birçok OECD istatistiği (genellikle OECD ortalamaları) Türkiye hariç tutularak hesaplanır, dipnotta "hesaplamaya Türkiye dâhil edilmemiştir" denirdi. Zaman içinde elbette birçok konuda iyileşme sağlandı ancak yeterli olmadığını da ifade etmek gerek.

Bu tür raporlara ilişkin haber ve yorumlar genellikle basının ilgili taraflarının bakış açısına göre olumlu ya da olumsuz yanları ön plana çıkarılarak yapılır. Biz burada raporun olumsuz taraflarına değinmenin yerinde olacağını düşünüyoruz. Zira yerli olsun yabancı olsun yatırımcılar, borç verenler ve derecelendirme kuruluşları olumlu veriler kadar olumsuz verilere de bakıyor. Hem de daha dikkatle.

Cari Açık: Raporda yer alan rakamlar IMF öngörülerine yakın. Yani cari açık rakamları iç açıcı değil. Cari açık/GSMH oranının bu yıl ve önümüzdeki yıl için sırasıyla %8,9 ve %8,4 olacağı öngörülüyor. Yani açıkla büyümeye devam.

Dış Ticaret: Alınan önlemlerle ihracatın kısmen artırılması ve ithalatın yavaşlaması sağlanmış. Ancak "bunun sürdürülebilir olması Türkiye'nin dış rekabetteki pozisyonun güçlendirmesine bağlı" denilmiş. Söz konusu pozisyonun güçlendirilmesinin etkilerinin görüleceği bir diğer alan olarak da düşük nitelikli işgücünün istihdam olanaklarının artırılması ve bunun yoksulluğu azaltıcı ve sosyal dayanışmayı artırıcı etkisi vurgulanmış.

Tabii ki iç tasarruf oranının artırılmasına etkisi de bunlar arasında. İşsizlik: İşsizliğin 2012 için %9.5, 2013 yılı için %9.1 seviyelerinde gerçekleşeceği öngörülmüş. Ancak rapora göre iş piyasasında ve üretimde yapısal reformların hızlandırılmasının enflasyon üzerindeki baskıları azaltacağı ifade ediliyor. Bu reformlar arasında çalışma hayatı koşulları, emeklilik düzenlemeleri, vergi, işsizlik, katma değeri yüksek olan alanlara yatırım, teşvik paketi gibi unsurlar yer alıyor.

Enflasyon ve Büyüme: Rapor, enflasyon oranı olarak 2012 yılı için %9.2, 2013 yılı içinse %7.2'lik bir öngöründe bulunmuş. Büyüme rakamları olarak 2012 ve 2013 için sırasıyla %3.3 ve %4.6 rakamları öngörülmüş.

Raporun en sıkıntılı ifadesi ise "Türkiye'nin dış fon yani yabancı kaynak ihtiyacının yakın gelecekte de yüksek seviyede seyredecek olması. Verilen rakamlar ürkütücü. Bu yıl için ihtiyaç 150 milyar dolar (%8.9'luk cari açığın finansmanı ile GSMH'nin %9.3'üne tekabül eden borç amortismanı). Söz konusu borçlanma, kriz öncesi uzun vadelere yayılabilirken kriz sonrası daha kısa vadelerle sağlanabiliyor. Ülkeye kısa vadeli kaynak girişinde şimdilik bir sorun görünmüyor" deniliyor. Bu noktada ekonominin, yatırımcı davranışlarına ve sermaye piyasasındaki volatiliteye karşı oldukça kırılgan olduğu ifade edilmiş.

Gelelim senaryolara. Eğer Euro krizi şiddetini artırırsa bu durum Türkiye'yi ticaret ve finansman kanallarında olumsuz etkileyecek deniliyor. Tabii ki bu durum yatırımcı ve tüketici güvenini aşağıya çekecek. Ancak Euro bölgesi sorunlarının çözüm patikasına girmesi ya da petrol fiyatlarını düşme eğiliminde seyretmesi Türkiye'yi oldukça rahatlatacak faktörler.

Bankacılık kesimi ise emsal ülkelere nazaran en rahat kesim olarak ifade edilmiş. Sermaye yeterlik oranının genel kabul görmüş rakamların üzerinde olması, Basel-II kriterlerine uyum, sorunlu kredilerin düşük seviyede seyri gibi faktörler olumlu yanları pekiştiriyor.

Raporun son kısmında ise doğrudan yabancı yatırımların önemine ve önündeki engellerin kaldırılmasına vurgu yapılmış. Diğer taraftan bu konuda Türkiye'nin son yıllarda emsallerinden daha da iyi performans gösterdiği de vurgulanmış. Yapısal politika önerileri arasında ise finansal okuryazarlığın artırılmasına ilişkin girişimlerin önemi dile getirilmiş.

Rapor oldukça mütevazı bir hacimde. Toplam 110 sayfada iyi bir Türkiye ekonomisi analizi yapmış. Raporda sadece ekonomi bürokrasisi, politikacılar ve hükümetin değil, aynı zamanda sanayicilerin, ticaretle uğraşanların, üniversitelerin dikkate alması gereken birçok bilgi, yorum, tespit ve veri mevcut. Dikkatlerden kaçmaması dileğiyle.